

18. Duurzaam houdbaar sociaal domein

Op basis van de laatste inzichten stijgt het tekort binnen het sociaal domein bij ongewijzigd beleid naar 3,3 miljoen in 2024. Op 30 juni 2020 heeft uw Raad middels vaststelling van de perspectievennota 2021 aangegeven een begroting te willen ontvangen waarin is beschreven op welke wijze we kunnen komen tot een duurzaam houdbaar sociaal domein. Op 9 september 2020 is uw Raad ambtelijk bijgepraat door middel van een presentie over het sociaal domein in de brede zin van het woord. Daarbij is informatie gedeeld over de demografie van de gemeente, het vastgestelde beleid, de ontwikkelingen die (financieel) binnen het sociaal domein zichtbaar zijn en over (technische) mogelijkheden om het tekort om te buigen binnen het sociaal domein. Op 23 september 2020 zijn de uitwerkingen op schrift naar uw Raad verstuurd.

In dit hoofdstuk stellen wij ombuigingen voor die bijdragen aan het oplossen van het begrotingstekort, met als doel een duurzaam en houdbaar sociaal domein. Hoewel de tekorten voornamelijk in de jeugdzorg ontstaan, stellen wij een pakket aan maatregelen voor dat zowel binnen het sociaal domein (in de brede zin van het woord) als buiten het sociaal domein een opbrengst kennen. Het totale pakket aan maatregelen draagt de naam 'Maatregelenpakket 2.0' en is opgebouwd uit de onderdelen zoals in de tabel hieronder weergegeven. In de rest van dit hoofdstuk worden de maatregelen die we binnen het sociaal domein treffen verder toegelicht.

Maatregelenpakket 2.0		2021	2022	2023	2024
Maatregelen binnen sociaal domein (in brede zin, H 4 – 7)					
1	Maatregelenpakket sociaal domein 1.0	455.000	455.000	455.000	455.000
2	Inspanningsverplichting sociaal domein	250.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
3	Budgetbijstellingen hoofdstukken 4 - 7	451.000	451.000	451.000	451.000
	Subtotaal	1.156.000	1.906.000	1.906.000	1.906.000
Maatregelen buiten het sociaal domein					
	Inzet vervallen opschalingskorting	250.000	pm	Pm	pm
	Halvering schommelfonds	250.000	250.000	250.000	250.000
	Verhogen inkomsten OZB (5%)	260.000	260.000	260.000	260.000
	Subtotaal	760.000	510.000	510.000	510.000
Nader te bepalen					
	Nader in te vullen		100.000	200.000	200.000
Totaal maatregelen		1.916.000	2.516.000	2.616.000	2.616.000

1. Stand van zaken maatregelenpakket 1.0

De geconstateerde tekorten in 2017 zijn aanleiding geweest om in 2018 de eerste hand te leggen aan het opstellen van een maatregelenpakket (inmiddels bekend onder de naam maatregelenpakket 1.0). Deze is voor de eerste maal in de perspectievennota 2019 gepresenteerd en vastgesteld. Het doel was het sociaal domein sluitend te krijgen, waarbij de looptijd van uitvoering en realisatie is gesteld op 2020-2022. Er is een implementatiemanager (tijdelijk) aangesteld die een jaar bezig is geweest om de organisatie in staat te stellen de beoogde besparingen te realiseren én om de eerste resultaten te boeken.

De conclusie ten aanzien van maatregelenpakket 1.0 is, dat nu de opgenomen maatregelen niet in de volle breedte gerealiseerd kunnen worden, maar dat wel de eerste resultaten worden geboekt. Ten tijde van het opstellen van deze begroting was reeds € 335.000 gerealiseerd. Wij achten het reëel om in 2021 aanvullend € 455.000 aan besparingen te realiseren, zodat de totale besparing op maatregelenpakket 1.0 € 790.000 bedraagt. Daarnaast blijkt dat het onderhanden werk meer tijd vergt dan oorspronkelijk werd verwacht en dat in sommige gevallen een alternatieve invulling gegeven moet worden.

De verwachte kostendaling van € 790.000 is als volgt opgebouwd:

1. Er is een investering van € 175.000 gepleegd om praktijkondersteuners huisartsen (POH) in te zetten. Dit leidt tot een structurele besparing doordat huisartsen minder doorverwijzen. Voor 2021 gaan we uit van € 500.000 minder kosten.
2. De nieuwe, in NMD verband afgesloten, inkoopcontracten moeten leiden tot lagere zorgkosten. Wegens juridische kwesties zijn de nieuwe contracten pas in het voorjaar 2020 ingegaan in plaats van 1 januari 2020. Hierdoor wordt de verwachte besparing later gerealiseerd. Voor 2021 e gaan we uit van € 160.000 minder kosten.
3. Door meer in te zetten op regie op het proces rondom inburgering en persoonlijke begeleiding maken nieuwkomers minder lang gebruik van uitkeringen en bijstand. Voor 2021 gaan we uit van € 130.000 aan minder kosten.

Maatregelenpakket PPN 2019		In te boeken
1	Indicaties Wmo en Jeugd	500.000
2	Inkoop Wmo en Jeugd	160.000
3	Overig	130.000
Totaal		790.000

2. Inspanningsverplichting zorgkosten

Binnen het maatregelenpakket 1.0 is op diverse onderdelen nog sprake van onderhanden werk. Zo zien wij binnen de zorgkosten diverse mogelijkheden om deze te verminderen. Dit omvat onder meer het analyseren en verbeteren van werkprocessen, waarbij een tijdspad van twee jaar wordt gehanteerd. Om dit te kunnen realiseren hebben wij vanuit bedrijfsvoering € 300.000 gereserveerd. Middels deze incidentele investering wordt het implementeren van de verbeterplannen vormgegeven. Aanvullend wordt ingezet op het verbeteren van contractmanagement en het uitvoeren van scherpe analyses van de zorgkosten. In dit proces schuilen enkele bestuurlijke en juridische uitdagingen, maar de potentiële opbrengst is significant. Deze € 1.000.000 is dan ook niet gegarandeerd, maar er is wel de overtuiging dat hier omvangrijke resultaten behaald kunnen worden en wij leggen onszelf hiermee een inspanningsverplichting op.

3. Budgetbijstellingen hoofdstukken 4 - 7

Onderstaand worden per hoofdstuk de maatregelen toegelicht die worden getroffen om de totale opbrengst van € 451.000 binnen de hoofdstuk 4 -7 te realiseren. De nummering van de maatregelen sluit aan bij de amtelijke notitie die uw Raad heeft ontvangen. Omdat niet alle voorgestelde maatregelen worden geïmplementeerd loopt de nummering niet gelijk op, maar zijn de maatregelen te koppelen aan het overzicht dat uw Raad reeds heeft ontvangen.

Nr	Hoofdstuk 4: Onderwijs	Voorstel college
1	Schoolgebouwen voortgezet onderwijs	4.000
2	Lokaal onderwijsbeleid	12.000
4	Jeugd tot 12 jaar	6.000
5	Kinderopvang Oelebred	9.000
6	BSO Het Palet Eelde	- 8.000
7	Transformeren peuterspeelzaalwerk	- 1.000
Totaal hoofdstuk 4		22.000

1. Schoolgebouwen voortgezet onderwijs

Binnen Tynaarlo wordt geen voortgezet onderwijs geleverd, dit budget wordt dan ook al enkele jaren niet ingezet. Dit budget kan derhalve vervallen.

2. Lokaal onderwijsbeleid

Bedoeld om ondersteuning te verlenen in het geval van incidentele vragen van scholen, zoals onder meer het burgemeestersontbijt. Wij stellen voor dit budget voor 2021 vrij te laten vallen.

4. Jeugd tot 12 jaar

Met het recent vastgestelde nieuwe onderwijsachterstandenbeleid worden de kosten die uit dit budget werden betaald, gedekt middels Rijksmiddelen die wij ontvangen ter bestrijding van onderwijsachterstanden. Het budget kan daarom vervallen.

5. Kinderopvang Oelebred

Deze locatie bestaat niet meer. Het budget kan vervallen.

6. BSO Het Palet Eelde

Deze locatie bestaat niet meer. Het budget kan vervallen.

7. Transformeren peuterspeelzaalwerk

Dit budget resteert na een administratieve correctie.

Nr	Hoofdstuk 5: Sport, cultuur en recreatie	Voorstel college
8	Sportbeleidsplan	30.000
9	Subsidiëring aan verenigingen	7.000
11	Investeringsplanning sport	25.000
16	Culturele raden	10.000
20	Monumentendag	2.000
21	Nakomen contractafspraken	25.000
Totaal hoofdstuk 5		99.000

8. Sportbeleidsplan

Dit budget wordt ingezet om onvoorziene knelpunten in gemeentelijke of geprivatiseerde sportaccommodaties te kunnen oplossen. Te denken valt aan onafhankelijk sportadvies ter bepaling van de kwaliteit van sportaccommodaties (is vervanging noodzakelijk en zo ja, wanneer?), capaciteitsberekeningen (is een extra sportaccommodatie noodzakelijk?) en overdrachtskosten (advies, notaris etc.). Met het bestaan van de investeringsplanning sport & welzijn is dit budget ontlast. Het resterende budget van € 37.000 lijkt toereikend om de jaarlijkse kosten te kunnen dekken.

9. Subsidiëring aan verenigingen

Betreft het incidenteel verstrekken van kleine subsidies aan verenigingen. Het budget wordt al jaren niet volledig benut. Betreft het instellen van een budgetplafond van € 10.000.

11. Investeringsplanning sport

Betreft de gemeentelijke bijdrage in renovatie e.d. van geprivatiseerde sport- en welzijnsaccommodaties. Een vastgestelde investeringsplanning sport en welzijn is onderhanden. Van de destijds beschikbaar gestelde € 200.000 resteert na vier jaar nog € 140.000. Hieruit moeten we verplichtingen uit dekken op grond van de vigerende 1/3-2/3-regeling. Voor de sportaccommodaties is redelijk in beeld welke verplichtingen op ons af komen, voor welzijnsaccommodaties als met name dorpshuizen wordt dat momenteel geïnventariseerd. Na vaststelling van een realistische investeringsplanning wordt duidelijk welk deel verder kan vrijvallen en/of eventueel moet worden verhoogd bij een integrale afweging (PPN 2022). Naar inschatting kan € 25.000 vrijvallen

16. Culturele raden

Vanuit het budget voor Culturele raden is in de afgelopen jaren maar € 500 besteed. Dit budget wordt vooral door de cultuurcoaches ingezet. De inzet is om de activiteiten van de cultuurcoaches zelfvoorzienend te laten zijn. Een klein budget is wel nodig in de opstartfase van projecten. Na afroaming van € 10.000 resteert hiervoor een budget van € 4.000.

20. Monumentendag

Dit budget wordt al enkele jaren niet ingezet en kan dus vervallen.

21. Nakomen contractafspraken

Met name bij sportaccommodaties blijkt dat deze na het privatiseren in sommige gevallen nog deels in onze financiële administratie staan, terwijl de gebouwen in eigendom zijn overgeheveld. Door alle gemaakte afspraken ook te verwerken in het financiële systeem kan er structureel € 25.000 bespaard worden.

Nr	Hoofdstuk 6: Sociaal domein	Voorstel college
23	Dorpshuis Oudemolen	2.000
24	Trias	25.000
25	Integraal jeugdbeleid	2.000
26	Sociaal cultureel werk	9.000
27	Nazorg ex-gedetineerden	11.000
29	Activiteiten Internationale bewustwording	5.000
30	Bijdrage Noordermaat & kinderopvang	41.000
33	Onvoorzien	25.000
34	Transformatieplan compensabel	- 13.000
36	Diverse subsidies WMO	10.000
37	Projecten kwetsbare groepen	5.000
38	Maatjesproject	5.000
40	Clientondersteuning	120.000
43	Indicaties WMO	32.000
47	WMO initiatieven noodfonds	6.000
48	Respijtzorg t.b.v. mantelzorgers	20.000
49	Onderzoek en advieskosten	25.000
Totaal hoofdstuk 6		330.000

23. **Dorpshuis Oudemolen**

Deze locatie bestaat niet meer. Het budget kan vervallen.

24. **Trias**

Welzijn op recept

Betreft de schakel tussen huisartsen en de sociale teams. Door gebruik te maken van de bestaande lijnen en het verder ontwikkelen en beschikbaar hebben van de sociale kaart is de huidige werkwijze voldoende ontwikkeld waardoor Welzijn op recept niet meer nodig is. Hiermee kan bijna € 18.000 worden bespaard.

Korting op jongeren-, buurt-, vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning

Deze onderdelen binnen welzijnswerk is er voor alle inwoners van onze gemeente, van jong tot oud. Korting op dit budget betekent dat er minder externe fte's ingezet kunnen worden. Middels sober en degelijk aanbesteden met heldere prioriteiten, bestuurlijke keuzes, achten wij een besparing haalbaar. Daar tegenover reserveren wij budget voor een uit te werken beleid m.b.t. de jeugdsozen.

Indicatief kan in totaal op de subsidie aan Trias per saldo € 25.000 worden omgebogen.

25. **Integraal jeugdbeleid**

Dit budget wordt al enkele jaren niet ingezet en kan vervallen

26. **Sociaal cultureel werk**

Dit budget wordt al enkele jaren niet ingezet en kan vervallen.

27. **Nazorg ex-gedetineerden**

Dit budget wordt al enkele jaren niet ingezet en kan vervallen.

29. **Activiteiten Internationale bewustwording**

Wordt ingezet voor wereldwinkels en diverse markten. De afgelopen jaren zat er ruimte in het budget. Het instellen van een budgetplafond van € 6.243 heeft geen gevolgen.

30. **Bijdrage Noordermaat & kinderopvang**

Dit budget van ruim € 100.000 wordt voor een deel (rond € 41.000) niet ingezet, dit deel van het budget kan zonder gevolgen vrijvallen.

33. Onvoorzien

Dit budget wordt ingezet voor overige onvoorziene kosten en kosten waarvoor geen dekking bestond. Gelet op de bestaande (maar wel afnemende) onzekerheden wordt nog een klein bedrag (€ 10.000) hiervoor gereserveerd. Daarmee kan € 25.000 vrijvallen.

34. Transformatieplan compensabel

Dit budget resteert na een administratieve correctie. Dit betreft een budget dat negatief in de begroting staat, wat betekent dat dit een negatief effect heeft op de besparingen.

36. Diverse subsidies WMO

Er wordt structureel subsidie verstrekt aan o.a. Halt, Slachtofferhulp, Humanitas en VNN. Het totale budget is € 64.000. Hier kunnen keuzes in worden gemaakt voor beperking van subsidies dan wel dekking uit bijvoorbeeld activiteitensubsidies. Een taakstellende bezuiniging van € 10.000 is mogelijk. Dan blijft nog € 54.000 over voor initiatieven om het voorliggend veld te versterken.

37. Projecten kwetsbare groepen

Dit budget wordt al enkele jaren niet ingezet en kan vervallen.

38. Maatjesproject

Dit budget wordt niet ingezet, aangezien het Maatjesproject gefinancierd wordt vanuit het budget 'Diverse subsidies WMO'. Dit budget kan vervallen.

40. Cliëntondersteuning

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om onafhankelijke cliëntondersteuning te bieden. In Tynaarlo is ervoor gekozen om, naast de onafhankelijke cliëntondersteuning, ook specialistische cliëntondersteuning aan te bieden. Dit betreft de begeleiding van inwoners met een beperking in complexe casuïstiek. Van het budget voor specialistische cliëntondersteuning wordt al jaren rond € 100.000 niet ingezet welk deel dus kan vervallen. Door minder gespecialiseerde cliëntondersteuning in te kopen kan nog eens € 20.000 vervallen. Dit is te realiseren door complexe begeleiding en sociaal-juridische ondersteuning niet meer in te kopen bij Stichting MEE maar een goedkoper alternatief te zoeken.

43. Indicaties WMO

Dit budget wordt ingezet voor het bewonersplatform de Buurtbrink (€ 6.000). Verder wordt het budget niet gebruikt. Het niet gebruikte deel van € 32.000 kan vrijvallen.

47. WMO initiatieven noodfonds

Dit budget wordt al enkele jaren niet ingezet en kan vervallen.

48. Respijtzorg t.b.v. mantelzorgers

Dit budget wordt ingezet om mantelzorgers de mogelijkheid te bieden een dag of dagdeel vrij te nemen. Het wordt de afgelopen jaren beperkt ingezet. Is ook als maatwerkvoorziening beschikbaar, dus de voorziening blijft beschikbaar. Betreft het instellen van een budgetplafond van € 33.000, zodat per saldo € 20.000 kan vrijvallen.

49. Onderzoek en advieskosten

Dit budget wordt ingezet voor overige onvoorziene kosten en kosten waarvoor geen dekking bestond. Dit betreft onder meer sociaal-medisch advies, maar ook voor bredere onderzoeksopdrachten en de NMD-samenwerking. Nu de inkoop Jeugd/WMO 2020 rond is, hoeven hier geen structurele middelen voor beschikbaar te blijven. Het budget kan naar beneden worden bijgesteld. Wanneer er extra middelen nodig zijn voor onderzoeksopdrachten, zal daarvoor incidenteel budget moeten worden aangevraagd. Betreft het instellen van een budgetplafond van € 67.000, zodat € 25.000 vrij kan vallen.

Samenvatting

Van het tekort op het sociaal domein t.o.v. de samenhangende rijksvergoeding ad € 3,3 miljoen wordt dus voorgesteld € 2,2 miljoen om te buigen op sociaal domein 'breed', waarvan € 1,8 miljoen op sociaal domein 'smal' (de gedecentraliseerde taken). Van het bedrag van € 1,8 miljoen is 0,3 miljoen reeds gerealiseerd in 2020. Voor een sluitende begroting wordt verder voorgesteld ook andere middelen in te zetten, waarmee het principe van budgettaire neutraliteit voor de komende jaren in zekere zin wordt losgelaten. Met uw raad zullen wij overleggen of en in hoeverre gestreefd moet blijven worden naar

volledige budgettaire neutraliteit. Daarbij kunnen ook mogelijke toekomstige ontwikkelingen in de rijksvergoeding worden betrokken.

Samenvatting	Voorstel	Jaar realisatie
Maatregelpakket 1.0	790.000	2021
Inspanningsverplichting zorgkosten	€ 1.000.000	2022
<i>Ombuigingen:</i>		
- Hoofdstuk 4: Onderwijs	€ 22.000	2021
- Hoofdstuk 5: Sport, cultuur en recreatie	€ 99.000	2021
- Hoofdstuk 6: Sociaal domein	€ 330.000	2021
- Hoofdstuk 7: Volksgezondheid en milieu	-	2021
Ombuigingsvoorstel	2.241.000	

